

Innspill fra AmCham Norway: Notat til høring vedr. rapporter fra ekspertgruppene til prioriteringsmeldingen

American Chamber of Commerce in Norway (AmCham) takker for muligheten til å gi innspill til rapportene fra ekspertgruppene for prioriteringsmeldingen for helse. AmCham Norway er en medlemsstyrt interesseorganisasjon som arbeider for å styrke bilaterale handels- og forretningsforbindelser mellom Norge og USA. På vegne av våre transatlantiske medlemsbedrifter, jobber vi for å øke Norges attraktivitet for internasjonal investering, sysselsetting og innovasjon.

AmCham anerkjenner viktigheten av et intersektorielt perspektiv i helsepolitikken. Nasjonale handlingsplaner, stortingsmeldinger og strategier bør understøtte hverandre på tvers av sektorer og departement. Når sektorer som helse, utdanning og næringsliv samarbeider, kan de dra nytte av hverandres ressurser og ekspertise for å utvikle helhetlige løsninger som adresserer de komplekse utfordringene i helsesektoren. Dette samarbeidet kan for eksempel føre til at utdanningssektoren bidrar til å øke bevisstheten om helsefremmende tiltak blant unge mennesker, mens næringslivet kan bidra med innovasjon og investeringer i utviklingen av nye behandlinger og teknologier.

Fra et samfunnsperspektiv er helse lik velferd. Flere friske og i arbeid, inkludert helsepersonell, betyr at vi kan opprettholde et bærekraftig helsevesen. Investeringer i helse kan også føre til økt produktivitet og økonomisk vekst, da friske arbeidstakere er mer produktive og krever færre offentlige ressurser til sykefravær og behandling. Derfor er det essensielt å se på helse som en investering i samfunnets velferd og økonomiske stabilitet på lang sikt.

En av de største utfordringene samfunnet vårt har er en aldrende befolkning og for få helsepersonell, og Helsepersonellkommissjonen er i sin rapport klar på at det er et økende behov for å redusere arbeidskraftsbehovene i den offentlige helsesektoren¹. En ny prioriteringsmelding må derfor legge til rette for investeringer i ny teknologi og behandlinger som kan redusere belastningen i både primær- og spesialisthelsetjenesten. Ved å investere i nye teknologier og behandlinger kan vi også forbedre kvaliteten på omsorgen og øke tilgjengeligheten av helsetjenester, spesielt i distrikter og områder med lav dekning.

Som den desidert største innkjøperen av medisinske produkter, definerer staten i stor grad hvilket marked vi skal ha i Norge. Det er derfor naturlig å også se på hvilke incentiver og hvilket marked helsenæringen skal ha i Norge. Det er viktig å sikre at det er attraktivt å bygge en norsk helsenæring som kan bidra til å løse disse utfordringene. Ved å skape et attraktivt miljø for helseindustrien, kan vi tiltrekke investeringer og innovasjon som kan bidra til å møte behovene til en aldrende befolkning og samtidig skape nye arbeidsplasser og økonomisk vekst.

Når det gjelder tilgang mener vi at investeringer også skjer ved å gi pasienter raskere mulighet til å ta i bruk nye behandlingsmetoder. Dette krever en investeringsvilje som er reflektert i en økt eller indeksregulert betalingsvilje per QALY. Samfunnets betalingsvillighet for helsegevinster ble estimert i forrige prioriteringsmelding i 2015. Siden den gang betalingsvilligheten stått uendret. Økninger i priser på innsatsfaktorer og lønninger fører imidlertid til gradvis redusert betalingsvilje for nye behandlinger. Dette er også en av forklaringene på hvorfor det stadig tar lengre tid å innføre nye

AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE IN NORWAY

behandlinger i Norge. De fleste avslag i Beslutningsforum begrunnes med at «prisen er for høy». Det vil si at samfunnets betalingsvillighet er en helt sentral beslutningsregel for prioritering.

Vi ser behovet for større fleksibilitet i type finansieringsavtaler for nye behandlinger, inkludert økt bruk av alternative betalingsløsninger som “pay for performance”, samt en reell risikodeling i disse avtalene. For å fremme innovasjon og sikre pasienters tilgang til livsviktige legemidler, må vi revurdere måten vi finansierer og belønner utvikling i helsenæringen på. Ved å innføre mer fleksible finansieringsavtaler som tar hensyn til behandlingers faktiske effektivitet og pasientenes resultater, kan vi oppmuntre til utviklingen av nye behandlinger og sikre at de som trenger dem, får tilgang til dem til en rimelig pris. Vi støtter derfor forslaget fra ekspertgruppen på tilgang sitt forslag om økt bruk av prisavtaler.

AmCham stiller seg svært positiv til anbefalingene fra ekspertgruppen om tillit til prioriteringer, spesielt tiltak rundt økt åpenhet og kommunikasjon rundt beslutningsprosesser og utvidet deltagelse fra klinikere i Beslutningsforum. Tilstrekkelig transparens i vurderingene gir forutsigbarhet og etterprøvbarehet for industrien, og signaliserer et innovasjonsvennlig marked som i sin tur gir økt investeringsvilje. Vi er også tilfreds med at spørsmålet om nettoppristransparens synes å være endelig avklart og ikke anbefales for Norge, også ut fra et etisk perspektiv.